

RAADSVOORSTEL

Zaaknummer: 1436575
Datum: 06-01-2026
Portefeuillehouder: Wethouder Van Leeuwen
Team: Smenleving
Contactpersoon: L.C. van den Berg

Onderwerp

Vaststellen verordening jeugdhulp gemeente Tholen 2026

Voorstel

De raad besluit:

1. Kennis te nemen van de ingediende zienswijzen van de raadscommissies/gemeenteraden en reacties van Wmo-adviesraden/adviesraden sociaal domein op het ontwerp van de verordening jeugdhulp gemeente Tholen;
2. De verordening jeugdhulp gemeente Tholen 2026 vast te stellen.

Inleiding

Eind 2023 hebben alle dertien Zeeuwse gemeenteraden de regiovisie jeugdhulp Zeeland 2023-2028 vastgesteld. Op basis van de regiovisie is een uitvoeringsagenda opgesteld. Die is onderdeel van het meerjarig uitvoeringsprogramma Zeeuwse Samenwerking Sociaal Domein (ZSSD). Een van de speerpunten in het uitvoeringsprogramma is een integraal en dekkend (jeugd)hulpaanbod, efficiënt georganiseerd. Een bijbehorende actie is het afbakenen van de reikwijdte van de jeugdhulpplicht.

Na het portefeuillehoudersoverleg Jeugd van 27 maart 2025 heeft het college de commissie Samenleving gevraagd een zienswijze naar voren te brengen over het ontwerp van de verordening jeugdhulp gemeente Tholen 2026 en de bijbehorende toelichting. Het college heeft de adviesraad sociaal domein ook gevraagd advies uit te brengen.

Op basis van de ingediende zienswijzen van de commissies/raden en reacties van Wmo-adviesraden/adviesraden sociaal domein (bijlage 3) heeft het portefeuillehoudersoverleg Jeugd op 20 november 2025 afgestemd over de definitieve tekst van de verordening (bijlage 1) en bijbehorende toelichting (bijlage 2).

Doelstelling

We willen dat jeugdhulp in de toekomst beschikbaar blijft voor de meest kwetsbare jeugdigen en gezinnen, of jeugdigen en gezinnen in de meest kwetsbare situaties. Met het afbakenen van de reikwijdte van de jeugdhulpplicht in de verordening dragen we bij aan een inhoudelijk en financieel toekomstbestendig jeugdhulplandschap in Zeeland.

Het gezamenlijk optrekken in het aanpassen van de verordening is een actie in de uitvoeringsagenda bij de regiovisie jeugdhulp Zeeland 2023-2028.

Argumenten

1.1 De ingediende zienswijzen en reacties zijn waardevol, maar leiden niet tot aanpassing van de ontwerpverordening.

Vanuit commissies van twee gemeenten is een zienswijze naar voren gebracht over de ontwerpregeling en toelichting. Eén adviesraad sociaal domein heeft geadviseerd. De raden van zes gemeenten hebben een positieve (geen) zienswijze naar voren gebracht. Vijf gemeenten doorlopen een iets ander proces. De ingediende zienswijzen en reacties geven de Zeeuwse gemeenten meer richting over (het beleid voor) jeugdhulp in brede zin, maar leiden niet tot aanpassing van de ontwerpverordening. We stellen voor kennis te nemen van de reactie op de ingediende zienswijzen van de commissies/raden en reacties van Wmo-adviesraden/ adviesraden sociaal domein op de ontwerpverordening.

2.1 Er zijn een aantal technische wijzigingen gedaan aan de verordening.

Nr.	Artikel	Was	Wordt	Toelichting
1.	3, eerste lid	(...) i. Activiteiten in het preventief justitieel kader j. Jeugdbescherming k. Jeugdreclassering l. Maatwerkarrangement Jeugdwet (...)	(...) i. Activiteiten in het preventief justitieel kader Jeugdbescherming Jeugdreclassering j. Maatwerkarrangement Jeugdwet (...)	Jeugdbescherming en -reclassering zijn maatregelen die door een gecertificeerde instelling worden uitgevoerd en door de rechter worden opgelegd. Het college kan deze niet als individuele voorziening inzetten.
2.	11, eerste lid	(...) Hierbij wordt twee keer brengen en halen per week met een voorziening met een duur van minimaal drie maanden in beginsel beschouwd als behorend tot de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen van de ouder(s), tenzij (...)	(...) Hierbij wordt twee keer brengen en halen per week met een voorziening met een duur van minimaal drie maanden in beginsel beschouwd als behorend tot de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen van de ouder(s), tenzij (...)	De formulering 'in beginsel ..., tenzij' is tegenstrijdig. De tenzij-bepaling is voldoende.
3.	15, vierde lid	(...) of het pgb binnen drie maanden hebben besteed aan het resultaat waarvoor het is verstrekt.	(...) of het pgb binnen drie maanden hebben besteed <u>binnen drie maanden moet zijn gestart met het besteden van het pgb</u> aan het resultaat doel waarvoor het is verstrekt.	De formulering 'het pgb binnen drie maanden hebben besteed' is niet juist/volledig.
4.	16, eerste lid onder b	(...) of het pgb moet besteden aan het doel waarvoor het is verstrekt.	(...) of het pgb moet besteden <u>moet zijn gestart met het besteden van het pgb</u> aan het doel waarvoor het is verstrekt.	De formulering 'het pgb moet besteden' is niet juist/volledig.

2.2 We willen een toekomstbestendig jeugdhulpstelsel in Zeeland.

Op zowel landelijk als regionaal (Zeeuws) niveau zien we dat steeds meer jeugdigen en/of ouders een beroep doen op jeugdhulp. Het jeugdhulpstelsel staat inhoudelijk en financieel onder druk. Doorgaan op dezelfde voet betekent vastlopen. Daarom is de landelijke Hervormingsagenda Jeugd vastgesteld. Een van de opgaven is om jeugdhulp in de toekomst beschikbaar te houden voor de meest kwetsbare jeugdigen en gezinnen, of jeugdigen en gezinnen in de meest kwetsbare situaties.

2.3 De Zeeuwse gemeenten kunnen en willen niet wachten op de landelijke afbakening van de reikwijdte van de jeugdhulpplicht.

Hoofdstuk 2.1 van de Hervormingsagenda Jeugd gaat over de reikwijdte van de jeugdhulpplicht. Hoofdstuk 2.1.4 gaat over het verduidelijken en afbakenen (het begrenzen) ervan. Het doel is om duidelijk te maken wat er wél onder de jeugdhulpplicht valt, in plaats van wat er niet onder valt. Het Rijk gaat de Jeugdwet daarvoor aanpassen. Het wetsvoorstel reikwijdte wordt naar verwachting in december 2025 opengesteld voor consultatie. Het is nog niet bekend wanneer de aangepaste Jeugdwet in werking treedt, maar zeker niet eerder dan 1 januari 2027.

Aanscherping ten opzichte van huidige verordening

De afbakening van de reikwijdte van de jeugdhulpplicht komt met name terug in:

- Artikel 9 – Criteria individuele voorzieningen
 - Het vierde lid schrijft voor dat, waar beschikbaar en passend, er wordt gewerkt met een bewezen effectieve interventie. Het vijfde lid bevat een toelichting.
 - In het zesde lid staat dat, in situaties waarbij de ouder(s) begeleiding, behandeling of ondersteuning nodig hebben door maatschappelijke of eigen psychische of relationele problemen en er geen sprake is van een hulpvraag voor de jeugdige, de jeugdige en/of ouder(s) niet in aanmerking komen voor individuele voorziening. Het zevende lid bevat een uitzondering.
 - Het achtste lid schrijft voor dat een individuele voorziening niet met terugwerkende kracht wordt verstrekt. Behalve als sprake was of is van een crisissituatie en voor zover we de noodzaak en passendheid van de voorziening en de gemaakte kosten achteraf nog kunnen beoordelen.
- Artikel 10 – Beoordeling (boven)gebruikelijke hulp en eigen kracht
 - In dit artikel is een uitgebreide definitie opgenomen van (boven)gebruikelijke hulp en eigen kracht. Dit is een van de adviezen in het landelijke document 'Verkenning afbakening jeugdhulpplicht'.
- Artikel 11 – Vervoer
 - Dit artikel stelt aanvullende eisen aan vervoer van de jeugdige naar en van de jeugdhulpaanbieder.
- Artikel 13 – Vaktherapie
 - Dit artikel stelt aanvullende eisen aan vaktherapie.
- Artikel 14 – Kinderopvang en buitenschoolse opvang
 - Dit artikel schrijft voor in welke situaties jeugdhulp kan worden ingezet in de kinderopvang en buitenschoolse opvang.

Kanttekeningen en effecten

2.1 De Jeugdwet schrijft voor te doen wat nodig is voor de jeugdige en/of ouder(s).

Vooralsnog moeten gemeenten volgens de Jeugdwet doen wat nodig is opdat de jeugdige gezond en veilig opgroeit, naar zelfstandigheid groeit, voldoende zelfredzaam is en maatschappelijk participeert, rekening houdend met zijn leeftijd en ontwikkelingsniveau. Dat maatwerk sluit niet aan op het afbakenen van voorzieningen. Toch is het goed om de toegangs(organisatie) meer handvatten te geven om de hulpvraag van de jeugdige en/of ouder(s) te onderzoeken. Want een individuele voorziening is niet altijd het beste antwoord. Jeugdigen en/of ouders hebben – eventueel samen met hun sociale netwerk – soms meer eigen mogelijkheden en probleemoplossend vermogen dan ze in eerste instantie denken.

2.2 Alleen het aanpassen van de verordening leidt niet tot betere sturing.

De Vereniging Nederlandse Gemeenten stelt in een bespreknotitie voor de commissie Zorg, Jeugd en Onderwijs over het wetsvoorstel reikwijdte: de transformatie van de jeugdhulp en de sturing van de overheid daarop vraagt veel meer dan het aanpassen van de verordening.

Financiën

N.v.t.

Juridische gevolgen

N.v.t.

Communicatie

Het college maakt de reactie op de ingediende zienswijzen van de raadscommissies/ gemeenteraden en reacties van Wmo-adviesraden/adviesraden sociaal domein over de ontwerpverordening bekend aan de indiener.

Vervolg

Na het raadsbesluit wordt de verordening jeugdhulp gemeente Tholen 2021 ingetrokken. De verordening jeugdhulp gemeente Tholen 2026 en bijbehorende toelichting wordt gepubliceerd in het gemeentebblad en opgenomen in de decentrale regelingenbank.

Bijlage(n)

1. Verordening jeugdhulp gemeente Tholen 2026
2. Toelichting verordening jeugdhulp gemeente Tholen 2026
3. Overzicht zienswijzen/reacties